

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419204080
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4419204080.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci žalobkyne: V. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, XXX XX N. D., zastúpenej JUDr. Karolom Pešlom, advokátom so sídlom Hlavné námestie 7, 940 01 Nové Zámky, proti žalovanému: V. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX N. D., zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., so sídlom Ernestova bašta 2, 940 01 Nové Zámky, IČO: 36 857 751 o vypratanie a vydanie nehnuteľnosti a o vzájomnej žalobe žalovaného na zaplatenie sumy 15.360 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 10C/50/2019-285 zo dňa 31.01.2022 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania m e n í tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zastavil konanie o žalobe žalobkyne a o trovách konania rozhodol tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému voči žalobkyni vo výške 100 %. V odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobkyňa sa domáhala voči žalovanému vydania a vypratania nehnuteľnosti - bytu bližšie vymedzeného v žalobnom návrhu. Podaním zo dňa 02.11.2021 žalobkyňa vzala svoju žalobu späť celkom a žiadala konanie zastaviť z dôvodu, že po zmierlivom pôsobení a na základe návrhu sudcu sa dňa 26.08.2021 rozhodla celú záležitosť riešiť mimosúdne, a to uzavretím nájomnej zmluvy so žalovaným už aj vzhľadom na to, že žalovaný je jej bratom a ona má záujem poskytnúť mu zmierlivé riešenie veci. Okrem toho prihliadla aj na svoj zdravotný stav a navyše takýmto spôsobom by mal mať žalovaný riešenú bytovú otázku a nemusel by medzi stranami prebiehať predpokladaný dlhoročný spor. V dôsledku uvedeného súd konanie o žalobe žalobkyne zastavil podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. O trovách konania súd rozhodol s odkazom na ustanovenie § 262 ods. 1, 2, § 256 ods. 1 a § 257 CSP. Uviedol, že o nároku na náhradu trov konania súd rozhodne aj bez návrhu, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Z uvedeného vyplýva, že rozhodovanie o trovách bude prebiehať v dvoch fázach: Súd najskôr v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne o nároku na náhradu trov konania, a po právoplatnosti rozhodnutia potom rozhodne o výške náhrady trov konania súdny úradník samostatným uznesením. O nároku rozhodne sudca podľa zásad o náhrade trov konania (§ 255 a § 256 CSP) a uplatnením týchto zásad určí pomer vyjadrený percentom alebo zlomkom. Súd v danej veci zohľadnil kritérium uvedené v § 256 ods. 1 CSP. Konanie bolo začaté dňa 12.08.2019, kedy bola súdu doručená žaloba znejúca na vypratanie nehnuteľnosti - vypratanie bytu. Súd konštatoval, že žalobkyňa vzala svoju žalobu späť s tým, že zvažila možnosť riešenia veci mimosúdnym spôsobom, pričom nie je zrejmé, či reálne medzi stranami k mimosúdnej dohode aj došlo. Žalobkyňa mala možnosť ešte pred začatím tohto sporu, teda 12.08.2019 osloviť žalovaného a navrhnúť mu mimosúdne riešenie uzatvorením nájomnej zmluvy, a keďže tak neurobila, späťvzatím žaloby zavinila zastavenie konania. Preto bol žalovanému

podľa vyššie citovaných ustanovení priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 100 %.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla napadnuté uznesenie zmeniť v zmysle § 257 CSP. Uviedla, že ňou uplatnený nárok bol po právnej stránke nesporný. Žalovaný ničím nepreukázal, že by jej predmetná nehnuteľnosť nemala patriť. Podstatné je, že sú súrodenci, čo ona mala vždy na mysli, až kým sa on nezačal neprimerane správať so svojimi finančnými nárokmi. Súd vo veci urobil záver, že ona späťvzatím žaloby zavinila zastavenie konania a že nárok na náhradu trov konania podľa § 256 ods. 1 CSP patrí žalovanému. Nie je však zrejmé, akými úvahami sa súd prvej inštancie riadil. Navyše si od žalovaného vyžiadal stanovisko, či si pre prípad zastavenia konania uplatňuje nárok na náhradu trov konania, alebo sa tohto nároku vzdáva. Urobil tak napriek tomu, že žalovaný si vo svojej odpovedi zo dňa 26.11.2021, v ktorej so späťvzatím žaloby súhlasil, neuplatnil nárok na náhradu trov konania. Z pohľadu rovnosti strán pred súdom si súd mal vyžiadať aj od nej dôkaz o tom, či sa mu pokúsila navrhnuť mimosúdne riešenie sporu, a to uzavretím nájomnej zmluvy. Bol to práve sudca, ktorý navrhol stranám uzavretie nájomnej zmluvy, aby žalovaný mal riešenú bytovú otázku. Ona sa v dôsledku toho ako jeho sestra rozhodla pre posledné možné riešenie a na základe toho potom vzala žalobu späť. Je pre ňu nepochopiteľné, keď ona v dobrej viere postupovala v zmysle návrhu súdu, no ten následne rozhodol v jej neprospech priznaním náhrady trov konania žalovanému, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Zákonodarcu ustanovením § 257 CSP pamätal práve aj na takéto výnimočné prípady, kedy existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, a vtedy výnimočne nemusí priznať náhradu trov konania, ktoré by inak podľa súdom citovaného ustanovenia priznať mal.

4. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po prejednaní veci urobil záver, že odvolanie je dôvodné. Preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

6. Podľa obsahu spisu predmetné konanie bolo začaté podaním žaloby žalobkyne na súd prvej inštancie dňa 12.08.2019 so žalobným petitom, podľa ktorého mal byť žalovaný povinný vypratať jej nehnuteľnosť, a to Q. byt nachádzajúci sa v obci N. D., kat. úz. N. D., zapísaný na Okresnom úrade N. D., katastrálny odbor, na LV č. XXXX, parc. reg. „C“ č. XXXX - zast. plocha a nádvorie - XXX m², č. XXXX - zast. plocha a nádvorie - XXX m², č. XXXX - zast. plocha a nádvorie - XXX m², stavby: bytový dom súp. č. XXX na parc. č. XXXX, XXXX, XXXX, byt č. XX, X. posch., vchod XX, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku XXXX/XXXXXX, podľa A. XX, spoluvlastnícky podiel X/X. Žalobu odôvodnila tým, že žalovaný užíva tento jej byt, ale neuhrádza ani obvyklé nájomné a od r. XXXX si svoju bytovú otázku nijako neriešil.

7. Na pojednávaní dňa 26.08.2021 súd prvej inštancie navrhol stranám sporu zmierlivé vyriešenie veci uzavretím nájomnej zmluvy v prospech žalovaného. Žalobkyňa a aj žalovaný tento spôsob riešenia nevyhlúčili a potrebovali sa o tom poradiť. Preto súd pojednávanie odročil na neurčito. Podaním doručeným dňa 03.11.2021 žalobkyňa súdu oznámila, že so žalovaným uzavreli nájomnú zmluvu, pretože má záujem na zmierlivom vyriešení veci s prihliadnutím aj na jej zdravotný stav; takým spôsobom bude mať žalovaný riešenú bytovú otázku a nemusel by medzi nimi prebiehať dlhoročný spor. Svoju žalobu teda vzala v plnom rozsahu späť a žiadala konanie zastaviť.

8. Žalovaný následne súdu oznámil, že so späťvzatím žaloby súhlasí, no naďalej trvá na svojej žalobe o zaplatenie sumy 15.360 eur s príslušenstvom. Na následnú výzvu súdu k trovám konania oznámil, že si nárok na ich náhradu uplatňuje.

9. Súd prvej inštancie rozhodol o zastavení časti konania na základe žaloby žalobkyne o vypratanie nehnuteľnosti a o náhrade trov konania v tejto časti konania napadnutým uznesením, proti ktorému žalobkyňa podala odvolanie. Odvolací súd rozhodujúc o tomto odvolaní vychádzal z toho, že žiadna zo strán odvolanie proti výroku o zastavení konania nepodala, preto tento výrok nadobudol právoplatnosť (§ 226, § 234 ods. 2 CSP). Predmetom odvolacieho konania zostal len výrok o trovách konania s odvolacím návrhom žalobkyne na zmenu tohto výroku a posúdenia veci podľa § 257 CSP s prihliadnutím na dôvody

hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd výnimočne nemusí priznať náhradu trov konania, ktoré by inak priznať mal.

10. V súvislosti so zastavením konania sa zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP) posudzuje len z procesného hľadiska, a nie podľa ustanovení hmotného práva, lebo potom by šlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej a súd by sa po zastavení konania ďalej zaoberal tým, či nárok bol uplatnený dôvodne. Preto ak vo všeobecnosti žalobca vzal žalobu späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný protistrane nahradiť trovy. Vo všeobecnosti však môže nastať aj situácia, že zastavenie konania zaviniť žalovaný tým, že v priebehu konania uspokojí uplatnené právo žalobcu. Predpokladom pre vyslovenie nároku na náhradu trov konania žalobcovi je správanie sa žalovaného, pre ktoré sa žaloba stala po jej podaní bezdôvodná.

11. V tomto prípade žalobkyňa späťvzatie žaloby o vypratanie bytu odôvodnila tým, že na podnet súdu byt žalovanému prenajala na základe spoločne uzavretej nájomnej zmluvy. Tým odpadol predmet konania, pretože odo dňa dohodnutého nájmu bytu žalovaný býva v byte opodstatnene a nie je už daný dôvod na vyhovieť žalobe žalobkyne. S ohľadom na uvedené je zrejmé, že obe strany sporu sa pričínili o odpadnutie predmetu konania, pretože uzavretá nájomná zmluva je dvojstranný právny úkon, na ktorom sa podieľala tak žalobkyňa ako aj žalovaný (§ 34, § 685 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Úkony ich oboch teda smerovali k uzavretiu dohody s vylúčením možnosti vedenia ďalšieho konania o vypratanie bytu. Práve preto odvolací súd musel konštatovať, že žalobkyňa nemožno pričítať výlučné zavinenie na zastavení konania pre späťvzatie žaloby. Pri posudzovaní dôvodu späťvzatia žaloby z procesného hľadiska odvolací súd urobil záver, že pre rozhodnutie o trovách konania v nadväznosti na späťvzatie žaloby v dôsledku dohody strán sporu o nájme majúceho sa vypratať bytu nebol daný dôvod priznať žalovanému plnú náhradu trov konania voči žalobkyne, ktorá na podnet súdu prejavila dobrú vôľu a ochotu byť žalovanému prenajať a ktorej ponuku na nájom bytu do budúcnosti žalovaný prijal. Aj v nadväznosti na jeho konanie predmet konania odpadol a nebol daný dôvod na to, aby žalobkyňa na žalobe ďalej zotrvala.

12. Vzhľadom na nesporné konanie oboch strán sporu vedúce k späťvzatiu žaloby žalobkyňou odvolací súd dospel k tomu, že o trovách konania bolo potrebné v tomto prípade rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP s analogickým použitím ustanovenia § 255 ods. 2 CSP. Preto uznajúc opodstatnenosť podaného odvolania pre nesprávnosť právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP) uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov (prvoinštančného) konania.

13. V odvolacom konaní bola žalobkyňa úspešná, preto jej odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).